

SÄLLSKAPET HALLANDS VÄDERÖS NATUR

Meddelande nr 83/2023

ÅRSMÖTESHANDLINGAR | EXKURSIONER | NYHETER | NOTISER | PROGRAM

Innehåll:

- Kallelse till årsmöte, lördagen den 15/7 2023
- Exkursionsreferat:
 - Påskexkursion
 - Naturbingo
 - Fågelexkursion
 - Årsmöte i Torekov
 - Strandstädning
 - Båstad Hiking Festival
 - Julexkursion
- Gästspel hos lavinventerarna
- Resultat från undersökningar av knobbsäl
- Notiser
- Program för 2023

Omslagsbild: Under 2021–2022 har Ulf Arup och Stefan Ekman återinventerat epifytiska lavar, dvs. lavar som växer på träd, på Hallands Väderö. Här funderar Stefan vid en hamlad lind i Hernborgs hage i juni 2022.

Kallelse till årsmöte för medlemmar i Sällskapet Hallands Väderös Natur

Årsmötet hålls i Sandhamn på Hallands Väderö lördagen den 15:e juli 2023

Båt avgår från Torekov **klockan 10.00**. Samling vid caféet **klockan 10.30**.

Förslag till dagordning

§ 1. Mötet förklaras öppnat.	§ 9. Kan styrelsen beviljas ansvarsfrihet.
§ 2. Val av mötesordförande, protokollförare, och två justeringsmän för mötet.	§ 10. Val av ordförande.
§ 3. Har årsmötet behörigen sammankallats.	§ 11. Val av tre ordinarie styrelseledamöter.
§ 4. Ärenden att ta upp under övriga frågor.	§ 12. Val av tre styrelsesuppleanter.
§ 5. Styrelsens verksamhetsberättelse.	§ 13. Eventuellt fyllnadval.
§ 6. Sällskapets ekonomi.	§ 14. Val av två revisorer och suppleanter.
§ 7. Revisors berättelse.	§ 15. Val av valberedning.
§ 8. Budget för nästa verksamhetsår inkl fastställande av medlemsavgiften.	§ 16. Övriga ärenden, som årsmötet beslutar ta upp till behandling.

Snäckor och sniglar – Årsmötesekursion

Efter årsmöte den 15 juli följer årsmötesekursion med samling vid kaféet **klockan 12.30**.

Vi går på en spännande vandring tillsammans med Ted von Proschwitz som under 2022 gjort en uppföljande inventering av molluskerna på ön. Ted har skrivit avsnittet *Snäckor, sniglar och musslor på land och i sötvatten* i vår guidebok och gjorde en mycket uppskattad spontan guidning i samband med vårt boksläpp 2017. Vi ser fram emot att få ta del av Teds nyvunna kunskap om öns blötdjur vid sommarens årsmötesekursion.

Båt avgår från Torekov **klockan 12.00**
för dem som ansluter efter årsmötet.

Röd skogssnige, till vänster, foto: Lena Svedin och vinbergssnäckor till höger, foto: Örjan Fritz.

Styrelsen verksamhetsåret 2022 - 2023

Vid årsmötet 2022 omvaldes de ordinarie styrelsemedlemmarna Peer Ekström, Johan Krook, Örjan Fritz och Saga Trägårdh på två år. Till styrelsesuppleanter omvaldes Mikael Haraldsson, Jonas Paulsson, Björn Vallin och Fredrik Ploman på två år. Till revisorer valdes på ett år Jarl Toremalm och Henrik Jorlén samt Hans Pommer och Gert Håkan Eriksson som suppleanter. Till valberedningen omvaldes av Anders Ploman (sammankallande) och Lena Göransson. Vid det konstituerande styrelsemötet fick styrelsen följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter:

- valda till årsmötet 2023

Jan Lannér, ordförande 0702 188 929
Lena Svedin, sekreterare 0707 405 671
Ricard Jirle, kassör 0730 642 540
Lina Andreasson, red. 0707 790 746

- valda till årsmötet 2024

Peer Ekström 0708 603 303
Johan Krook 0708 662756
Örjan Fritz 0761 476 877
Saga Trägårdh 0765 937334

Suppleanter

- valda till årsmötet 2023

Ingela Isaksson
- ingela.isaksson1@gmail.com
Nils Kullendorff 0706 888 519
Anders Olén 0708 185 705

- valda till årsmötet 2024

Mikael Haraldsson 0707 996 490
Jonas Paulsson 0701 733223
Björn Vallin 0431 127 10
Fredrik Ploman 0705 565 430

Vitkindade gäss vid Hallands väderö. Foto: Rickard Pommer.

Kort om verksamhetsåret 2022

Äntligen kunde vi bjuda in till exkursioner på ön igen och vi passade på att ha lite extra i programmet. Under våren tillkom både naturbingo och en fågelexkursion utöver de vanliga programpunkterna. Årsmötesexkursionen hade samma rubrik som de senaste två åren, men för tredje året i rad var båtarna inställda pga kraftiga vindar och årsmötet hölls åter igen vid den gamla kyrkogården i Torekov. I september strandstädade vi för fjärde året i rad. Och i oktober blev medlemsföreläsningen med Gunnar Wetterberg äntligen av.

Två undersökningar som Sällskapet initierat och stöttat har genomförts. En inventering av lavar av Ulf Arup och Stefan Ekman (påbörjades 2021) och en inventering av mollusker av Ted von Proschwitz.

/Lena Svedin 2023-01-05

Kappelhamn. Foto: Lena Svedin

Medlemsinformation:

Under 2022 tillkom 9 medlemmar. 232 medlemmar har betalt medlemsavgiften för 2022. 20 medlemmar är ständiga icke betalande.

Medlemsavgiften är 150kr per betalande medlem, familjemedlem betalar också 150kr. Betalningen kan göras via Swish 123 668 2025 eller till Plusgiro 3 86 63-1. Vänligen ange fullständigt namn, adress och eventuell e-postadress, även vid inbetalning via internetbank eller Swish.

Betalningen kan göras via **Swish 123 668 2025**
eller till **Plusgiro 3 86 63-1**.

Vänligen ange fullständigt namn, adress och eventuell e-postadress även vid inbetalning via internetbank.

Det tryckta årsmeddelandet skickas ut till årligen betalande medlemmar.

Ricard Jirle/ Kassör

Kontakt:

Ordf: Klockarevägen 1, 247 50 Dalby. jan.lanner@shvn.se

Sekreterare: lena.svedin@shvn.se

Kassör: Skyttevällsvägen 7, 269 95 Båstad. ricard.jirle@shvn.se

Vid ändring av postadress kontakta kassören.

www.shvn.se

Styrelsemedlem eller revisor som inte önskar bli omvald: meddela ordföranden senast den 1 mars.

Fyraktarbostaden och fyren. Foto: Lena Svedin

TEMA: Röjningsarbeten på ön

I fint påskväder stävade en fullsatt ”Nanny” mot Väderön inför årets första exkursion. På väg in i Sandhamn sågs 10 solbadande sälar på Själhundsskären.

TEXT FREDRIK PLOMAN • FOTO JAN LANNÉR

Sällskapet var medarrangör, tillsammans med Bjäre Naturskyddsförening, till dagens program som berörde Bush Life. Det är ett EU-projekt som pågått i Skåne mellan 2014 – 2021, bland annat på Hallands Väderö. Det har handlat om återställning och förbättring av bevarandestatusen för skånska träd- och buskrika gräsmarker som ingår i EUs naturvårds-

nätverk Natura2000. Inledande presentation gjordes av Eva Werner från Bjäre Naturskyddsförening och vår guide för dagen var Björn Werner, naturvårdare på ön.

Cirka 20 personer följde med på vandringen som startade i Sandhamn och gick mot Fyren.

Framröjd fuktig mark söder om Fyrslätten.

Gruppen på ytan som röjts sydsydväst om Galgberget. Det sista området som röjdes med pengar från Bushlife.

Gruppen stannade till på Fyrslätten vid ett välröjt område till vänster om stigen. Ett stort antal björkar och aspar har avlägsnats i en kärliknande, blöt vegetation. I skogshushållningsplanen från 1913 är detta en vanligt förekommande biotop som där gick under benämningen juncusförsumpningar. Juncus är lika med vecketåg som fått sitt namn från att man använt den porösa mörken som veke i lampor och stearinljus. Förekomst av björk och asp i markerna tyder på igenväxning på grund av svagt bete. Vi kikade mot norr över andra sidan stigen, på ”klippträdgården”. Många enbuskpartier har röjts sedan 1996 för att stötta den känsliga florin som har höga krav på ljus och näring. Fårbetet förbjöds 1851, till förmån för

skogsbruk. När detta åretruntbete med får upphörde orsakade det med tiden en igenväxning av de öppna markerna med framför allt björk och asp i de fuktiga enbuskar och björnbärssnår på de torra. Exkursionen fortsatte söderut längs stigen på västsidan av ön och där har man röjt just sådan vegetation i syfte att återställa betesmarker med en mosaik av hållmark, gräs samt buskar och träd. För att kunna styra betestrycket som en åtgärd för att behålla de gjorda röjningarna öppna har man och upprättat tre nya betesfällor. Röjning sker främst med röjsåg, men en annan effektiv metod är att bränna bort

NATURBINGO

TEXT & FOTO LENA SVEDIN

En vacker vårdag i början av maj, innan myggorna intagit skogen, hade vi en exkursion i samarbete med Jalla Tillsammans från Klippan. Vandrigen riktade sig till barn och andra nybörjare i naturen. Vi tog 12-båten ut och gick med ett naturbingo där vi kryssade i bland annat fåglar och blommor som vi stötte på. Totalt 17 personer varav 5 barn och minst 4 olika nationaliteter deltog. När vi konstaterat att vi inte hade några barnvagnar med oss valde vi att gå mot Lilla Sandhamn, där blev det möte med kor och lek på stranden, samtidigt som vi hade fikapaus i solskenet. Vi vandrade vidare mot Christians hamn och genom Tängaskogen där vi fick uppleva vitsiporna, på väg att bli överblommade, och lyckades spana in en röd skogs-nigel mellan plankorna på en spång. Vid Liggande Linden behövde några barn klättra och därefter gick vi förbi största eken och tillbaka till Sandhamn. En lyckad dag i naturen för alla glada deltagare.

Under fikapausen i Lilla Sandhamn kom korna på besök till barnens förtjusning.

Lunchfika vid Getaryggen

oönskad växtlighet. Det går mycket fortare att säga bort det som inte brunnit ner. Behöver ha lite tur då det är ett känsligt tillvägagångssätt som kräver gynnsamma vindar, helst kombinerat med efterföljande regn.

Det är mycket viktigt att röjningsinsatserna, som utförs under hösten, följs upp med att betesdjuren bidrar till att hålla efter växligheten nästföljande vår. För närvarande rör det sig om 35-40 kor, ca 100 får och 10 islandshästar som betar på ön. Men man behöver trots allt det gå över de röjda ytorna även med trimmer för att hålla nere oönskad vegetation.

Gruppen pausade vid Getaryggen för lunch och fika. Havet låg kavlugnt. Orskär och Svarteskär kändes väldigt nära. Längre bort anades Kullen bakom soldis.

Vi gick vidare och tvärade över mot Stora Gröning där det röjts ett stort område på cirka 2 hektar. Efter eldningen ses stora brända områden utan mycket vegetation, men med mycket sten. Vi gick sedan vidare söderut och vid Grönskärsslätten följde vi stigen och gjorde ny halt nära Galgberget och såg ut över strandnära röjningar som är svårare att hantera pga sten. Vindriktningen är en viktig faktor då man bränner. Västlig vind är fuktig och det brinner därför dåligt i vegetationen. Vind från övriga väderstreck föredras.

Exkursionen når sitt slut strax innan Söndre skog. Vi tackade Björn Werner för en intressant och givande framställning. Deltagarna tog därefter olika vägar efter egna önskemål tillbaka till Sandhamn och båten till Torekov.

Pärnan där horisonten försvinner i soldiset.

Fågelexkursion

Upplägget för årets fågelexkursion var att ansluta till Väderötrafikens fågelsafari. Planen var att båten skulle gå förbi Vinga och Orskären för att komma närmare fågellivet där och sedan släppa av oss på ön. På grund av hård vind på 12-17 m/sek blev det ingen tur förbi skären utan båten tog oss direkt ut till Sandhamn. Trots den hårda vinden var vi 8 personer från Sällskapet som mötte upp och guidades av Mikael Haraldsson. Mikael satte upp som mål att se och höra ca 60 fågelarter.

TEXT: JOHAN KROOK • FOTO RICKARD POMMER

För att komma i lä för de västliga vindarna tog vi oss i längs den östra kusten förbi Lilla Sandhamn och ut mot viken vid Christians hamn. Trots den hårda vinden var det en ganska intensiv fågelsång inne från Tångaskogen. Framträdande var svarthättans ljudliga sång, gransångarens tjugiga silt salt och lövsångarens lite vemodiga låt. Järnsparv hördes på flera ställen med sin gnisslande sång, enligt Mikael precis som hans vev till sitt gamla tubkikarstativ. En svartvitflugsnappare skymtades i lövverket men var ganska tyst. En fågel som sjöng intensivt från buskagen var rörsångaren som väl knappast häckar på ön utan snarare hör till insjöarnas vassområden och var således på genomresa. Längs stränderna

såg vi bland annat större strandpipare, gluttsnäppa, strandskata och ejder för att nämna några. En örn svepte förbi över skogen trodde vi först, men nej det vara en häger! Vid Lilla Tånge upptäcktes en törnskata som satt fint i toppen på en buske. Gransångarens sång följde oss på vår vandring genom skogen i Tångakärret. Den hör till de fåglar som ökat stort i Sverige på senare år och så även på ön där den nu är vanligare än lövsångaren. Några andra förändringar i öns fågelbestånd som vi pratade om var ökningen av den vitkindade gåsen och storskarven samt tillbakagången av gråtruten som förr var så vanlig.

Vi fortsatte vår vandring in i Nörre skog där vi fikade vid Liggande linden.

Vitkindade gåss

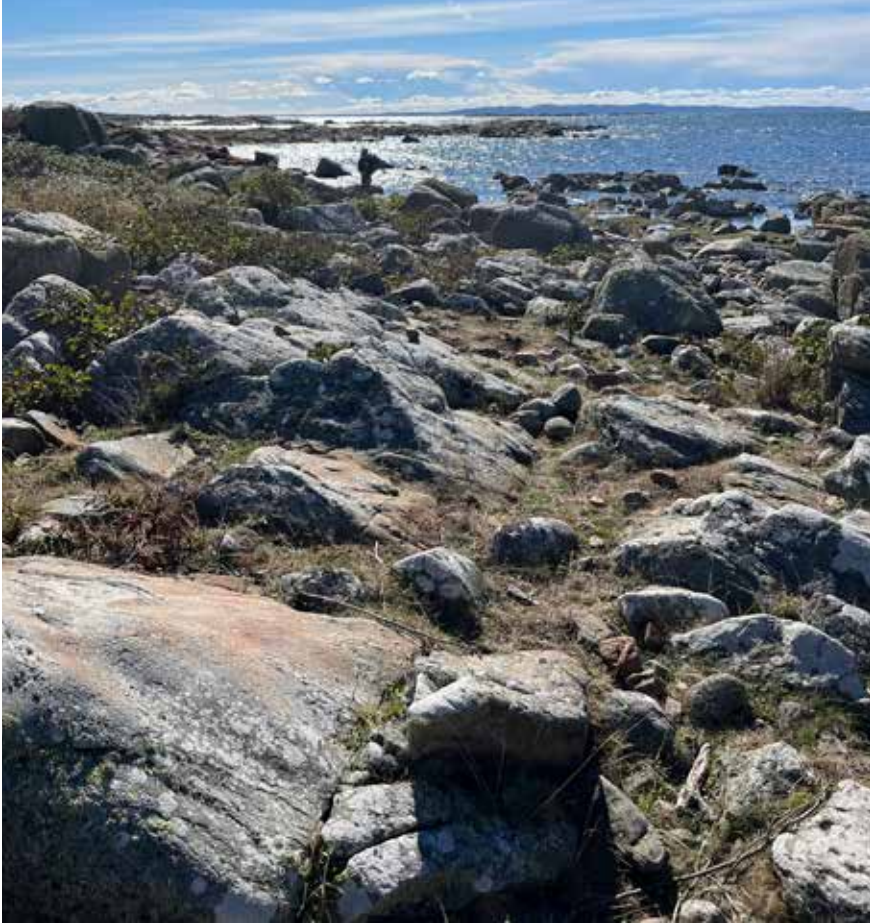
Turen gick vidare förbi Oadammen och genom Söndre skog ut mot Kapellhamn. I Kungshamnshukens strandkant gick ett gäng kärnsnäppor med sina mörka bukar och längre ut simmade en småskrake. En flock grågäss flög förbi, och det är också en art som ökat mycket kraftigt på senare år i Sverige och också på ön. Vid Kapellhamnsbryggan hittades en död havssula och vi slogs av hur stora de är. Vi försökte hitta lä bakom klipporna och spanade ut mot Vinga skär med tubkikare för att få syn på någon toppskarv som sedan några år tillbaka häckar där. Vi tyckte det var svårt att skilja dem från den vanligare storskarven på det långa avståndet och i den starka vinden. Tobisgrisslor sågs lite varstans ute i vattnet, vanliga som alltid. Ett havörnspar

visade upp sig fint över sundet mellan Torekov och ön och vände så småningom tillbaka in mot Kohallen. På tillbakavägen mot Sandhamn genom Söndre skog kunde vi konstatera att fågelsången hade tystnat som sig bör så där mitt på dagen. Väl framme vid Sandhamn observerades en flock havssulor långt ut över havet på kurs mot nordväst.

Hur gick det då med målet att få se eller höra 60 fågelarter? Jodå, enligt Mikael kom vi upp i 65 arter. Vi andra hängde kanske inte riktigt med i svängarna där, men var ändå mycket nöjda med dagen som gav oss många fina ”fågelobsar” trots det inte helt fördelaktiga vädret.

Årsmöte i Torekov

För tredje året i rad var båtarna inställda pga kraftig vind och för tredje året i rad hade vi vårt årsmöte på den gamla kyrkogården i Torekov. Nio personer deltog i årsmötet.

På årsmötet fick vi nöja oss med att föreställa oss en härlig högsommardag på ön. Blåsten gjorde att båtarna ställdes in. Havet och vinden styr!

Strandstädning

TEXT: LENA SVEDIN
FOTO: MARTIN ARKEL

Lördagen den 17/9 arrangerade Sällskapet strandstädning på Håll Sverige Rent-dagen för fjärde året i rad. I strålände sol möttes ett glatt gäng på 21 personer i Sandhamn för gemensam promenad över till Grönskärsslätten. Vid målet ställde vi av våra ryggsäckar och försåg oss med säckar och påsar. En grupp gick upp till Getaryggen och drog sig därefter tillbaka söderut mot Grönskärsslätten. Några gick ner mot Ulagapsviken och fastnade där i tången, inte bokstavligen, men det fanns mycket plast som flutit iland med tången så det blev ett par säckar skräp bara där. Efter cirka en timme återsamlades vi för fika-paus innan vi fortsatte att samla skräp från buskage och klippskrevor strax söder om vår samlingsplats. Till slut hade vi fått ihop säkert 15 säckar, ett däck, några trossar och en sänggavel. Vi tackade varandra för ett gott dagsverke och Bengt Paulsson från förvaltningen framförde ett extra tack till föreningen för vår insats.

En liten grupp på 7 medlemmar bodde kvar på ön till söndagen och ägnade en del av förmiddagen till ytterligare städning mellan Ulagapsviken och Möhamn. Där flyter det in massor av små repstumpar och plast som ligger ner i tång och gräsvålen, ett plockarbete som aldrig tar slut. Ricard Jirle hittade en

Ricard Jirle hittade en flaskpost med ett rop på hjälp och ett telefonnummer,

flaskpost med ett rop på hjälp och ett telefonnummer, men vi fick inte omgående kontakt. Efter fyra fyllda säckar med skräp passade vi på att gå en liten promenad ut till det gamla stenbrottet, innan stegen styrdes mot Sandhamn, fika och hemfärd. Alla deltagarna var mycket nöjda med helgen och uttryckte önskemål om att fortsätta traditionen.

Gunnar Wetterberg

Föreläsning i Båstad

TEXT: JAN LANNÉR • FOTO: LENA SVEDIN

Gunnar Wetterberg är idag känd för sitt författarskap av historiska böcker och de senaste åren välkänd genom sin medverkan i den nya omgången av Fråga Lund. Men hans bana startade på UD med arbete i Hanoi och Genevé följt av arbete på andra statliga verk. För mig var det som samhällspolitiska chef på SACO som Gunnars röst som en period hördes frekvent i radions nyhetsprogram. En röst som nu är bekant för det stora flertalet genom sin medverkan i På Spåret 2018 och senaste upplagan av Fråga Lund. Av en slump korsades våra vägar och vi konstaterade vårt gemensamma intresse för träd, skog och dess historia. Inspirerad av detta kom tanken sedan upp om en författarafton på detta tema. Den skulle genomföras hösten 2019 och flera av våra medlemmar som bokat in sig har sedan tålmodigt väntat in att pandemins restriktioner skulle upphöra. Slutligen i oktober 2022 så kunde vi genomföra detta på bio Scala i Båstad. Med 50 deltagare var lokalen alldeles lagom för att kunna inta lite tilltugg och dryck samt mingla runt och småprata efter föreläsningen. Med kännedom om Gunnars tidigast publicerade böcker hade undertecknad tänkt att det vi skulle hamna på 1600-talet och dess politiska följder. Men Gunnar valde att i stället ta avstamp i första bandet av Skånes historia som utkom 2016 och tog oss igenom Skånes historia från jägarsamhälle till tidig medeltid. Det blev de stora dragen kring människans etablering i södra Skandinavien och om de olika makt/kulturcentrum som sedan växte fram innan nationalstaterna bildades.

Hikingfestival

TEXT: JAN LANNÉR

I år blev det bara en vandring. Kanske var det kulingen 2021 som gjorde att det i fjol blev en kustvandring i stället för Väderön som avskräckt en del från att boka. I ett lite småmulet men ändå behagligt höstväder gick vandringsen nästan samma väg som 2021. Med start längs Sandviken och sedan en tur i Söndreskog valde vi i år Kappelhamn i stället för Kohallen för vår lunchpaus och vädret, som förra året lockade några att ta ett dop, gjorde istället att vi fick söka lä vid Nybroklinten. Efter lunchen blev det lite samtal kring utgrävningen av lerbottarna här och bebyggelsen runt Kappelhamn. Sedan gick vandringsen längs västsidan upp till Getaryggen. Inspirerad av strandstämningen valde vi att gå nära vattnet från Ulagapsviken till Grönskärsslätten och vidare till Getaryggen. Stopp för fika och sol här har nästan blivit en tradition. Även denna gång sprack molntäcket upp och vi kunde njuta av lite sensommarkänsla. Efter fika avrundades vandringsen vid Soldatboken där deltagarna sedan fick lite egen tid innan Nanny återgick till Torekov.

• • •

26/12 2022

Julexkursion

TEXT: MIKAEL HARALDSSON

Trots prognoser om regn och friska vindar hade ändå ett femtiotal personer samlats i hamnen för en tur med "Sund" ut på en öavandring. Regnet föll i stort sett hela tiden med varierad styrka och prognosen om ökande vind gjorde att hemfärden tidigarelades, vilket nog ingen hade något emot. Trots väder var det ändå en härlig tur till ön med mycket toppskarvar i öasundet och en del övervintrande fågel som tex. järnsparv, rödhake, mor-kulla, kustpipare m.m

Gästspel vid inventering av lavar i juni 2022

Under 2021–2022 har Ulf Arup och Stefan Ekman återinventerat epifytiska lavar, dvs. lavar som växer på träd, på Väderön (se förra årsnumret). Det är ett projekt som Sällskapet initierat och som är delfinansierat med Länsstyrelsen i Skåne län.

TEXT OCH FOTO: ÖRJAN FRITZ

Den 6 juni följde jag med Ulf & Stefan i lavarnas värld på den norra halvan av ön. Soldatboken i brynet av Ravnahult har undersökts tidigare år, men bjöd trots det på flera överraskningar, bland annat förekomst av de rödlistade arterna

almorangelav, savlundlav och kraterorangelav. Alla dessa små skorplavar växte i ett savstråk från en rötskada högt upp på trädet. Vid stambasen uppehöll sig en molnfläckbock, en vacker långhorning beroende av död ved.

Stefan Ekman och Ulf Arup inventerar, den 6 juni på Hallands Väderö.

*En vackert tecknad vedlevande skalbagge (molnfläckbock, *Mesosa nebulosa*) som sågs vid soldatboken, Ravnahult, Nörre skog*

Uppe i Liggande Linden.

”...stora bålar av örtlav bredde ut sig på Badkarslinden”

I Hernborgs hage vid Tångakärret kikade vi på hur tidigare transplanterade bålar av den exklusiva örtlaven tagit sig på hamlade lindar. Det såg bra ut överlag och stora bålar av örtlav bredde ut sig på Badkarslinden. På liggande lindens väl-nötta grenar kunde vi finna bålar av den rödlistade bladlaven elegant sköldlav. I Nörre Skog återfann vi de sällsynta skorplavarna cinnoberfläck och liten ädellav. Oroväckande var dock den stora mängden björnbär, som täckte basen av många trädstammar. Mängden av björnbärssnår var så stor att vi knappt kunde förflytta oss mellan jättebokar och veteranekar.

När jag tog båten tillbaka till fastlandet på sena eftermiddagen fortsatte Stefan och Ulf inventerandet ytterligare ett par dagar. Fältjobbet av återinventeringen av epifytiska lavar på Väderön är nu avslutad. Den har övergått till mikroskopering av svårbestämda arter, och kommer att följas av en sammanställning av resultat samt en analys av dessa jämfört med den tidigare inventeringen i slutet av 1980-talet. Om Sällskapet ekonomi tillåter kan det även bli en fortsättning med inventering av sten- och markväxande lavar.

Knubbsälarna vid ön

I juni 2022 var Karl Lundström från Institutionen för akvatiska resurser vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Lysekil på ön för att inventera knubbsälskutar. Sammanställningen är ännu inte klar. Det har även samlats in dietprover för analys av vilka fiskarter som ingår i sälarnas födoval och dessutom gjordes en inventering av storskarvs-kolonin och insamling av dietprover hos skarvarna har inletts. Här informerar Karl om resultaten från undersökningarna hittills. Informationen finns även som PDF på: shvn.se (sidan länkar) /Lena Svedin

TEXT KARL LUNDSTRÖM

Bakgrund

Populationen av knubbsäl i Kattegatt har återhämtat sig från tidigare låga nivåer orsakade av påverkan från jakt och miljögifter samt under senare tid utbrott av valpsjukevirus (Heide-Jørgensen and Härkönen, 1988, Härkönen et al., 2006). Under senare år har populations-tillväxten avstannat och eventuellt rent av börjat minska. Det är oklart vad den eventuella minskningen under senare år kan bero på, men tänkbara förklaringar är försämrade födotillgång, påverkan från jakt och förändringar i sälarnas beteende i samband med inventeringsperioden. Utvecklingen i antalet knubbsäl vid Hallands Väderö följer ett liknande mönster som för övriga Kattegatt.

Samtidigt med sälpopulationens återhämtning under de senaste årtiondena har enorma förändringar ägt rum i Kattegatts fiskbestånd. Som en följd av främst överfiske har de tidigare vanliga bestånden av olika arter av torskfisk och plattfiskminskat kraftigt. Av torskbeståndet återstår numera bara en spillra och trots kraftiga regleringar av fisket syns inga tecken till återhämtning. Avsaknaden av medelstor och stor torsk är i det närmaste total.

Sedan 2019 har födoval hos knubbsäl vid Hallands Väderö övervakats. Området har ingått som ett delområde i en större studie av födoval hos knubbsäl i Kattegatt. Projektet har varit finansierat av Leader Halland och upphörde 2023-

02-01. Under 2022 utfördes även ett pilotprojekt för övervakning av knubbsälarnas kutproduktion med finansiering av Havs-och vattenmyndigheten. Kolonin av storskarv inventerades och förutsättningarna för övervakning av födoval hos storskarv undersöktes och insamling av dietprover inleddes.

Födoval–preliminära resultat

Dietprover i form av sälspillning har samlats in och analyserats för att undersöka vilka fiskarter och -storlekar som ingår i sälarnas födoval. Insamlingarna har varit fokuserade till perioden i samband med sälarnas pälsbytesperiod i kvartal 3.

Proverna har analyserats med traditionell metodik där bytesrester i form av skelettdelar separeras från övrigt innehåll, identifieras och mäts för att även få

information om bytesdjurens storlekar. Som ett komplement har även DNA-provtagits från ett urval av spillningsproverna. Visst arbete återstår i form av kompletterande analyser och jämförelse mellan resultat från traditionell och DNA-baserade dietanalys. Sammanlagt identifierades 28 olika fiskgrupper. Sill var den överlägset vanligaste arten, följt av plattfisk, torskfisk, smörbultar, tobis och skarpsill.

Inventering av knubbsälskutar

2022 gjordes en inventering av antalet kutar i samband med att knubbsälarna föder sina kutar i juni. Antalet kutar och antalet vuxna säl räknades dels med tubkikare och dels med drönare under upprepade tillfällen. Alla bilder har inte kunnat gås igenom ännu. I samband med eventuell fortsättning av kutinven-

Foto: Erik Svedin

teringen bör man samla in videosekvenser istället för stillbilder från drönare för en mer effektiv analys av insamlat material.

Gråsäl

I samband med besöken vid Hallands Väderö har det vanligtvis observerats ett mindre antal gråsäl bland knubbsälarna. I samband med ett besök 31 oktober 2022 konstaterades dock en annorlunda fördelning av knubbsäl:gråsäl. På grund av kraftig dimma gick det inte att få någon helhetsbild av totala antalet sälar,

men av de ca 50 sälar som observerades var åtminstone en tredjedel gråsäl.

Förslag på fortsatt verksamhet

SLU hoppas på fortsatt övervakning av såväl knubbsäl och gråsäl samt även storskarv och toppskarv vid Halland Väderö. Genom att kombinera information om förekomst och födoval för de olika arterna kan man få en bra bild av ekosystemets viktiga toppredatorer samtidigt som man skaffar sig underlag om fiskssamhällets sammansättning och förändringar i miljön.

Förslag på fortsatt verksamhet:

- Fortsatt övervakning av födoval hos knubbsäl. Utöka till fler säsonger.
- Fortsatt övervakning av kutproduktion hos knubbsäl och vidareutveckling av metodiken för att även kunna undersöka sälarnas tillväxt.
- Undersökning av Hallands Väderös betydelse för gråsäl under året och eventuell födsel av gråsälskutar.
- Fortsatt inventering av storskarvskolonin.
- Övervakning av födoval hos storskarv.
- Inventering av toppskarvskolonin.
- Undersökning av förekomst av olika arter och underarter av skarv under året.

Foto: Rickard Pommer

Referenser

- Bland, B., and Börjesson, P. 2022a. Expeditionsrapport IBTS, januari 2022. *Aqua reports*, 2022:15: 23 pp.
- Bland, B., and Börjesson, P. 2022b. Trålundersökning av fisk i Västerhavet—International Bottom Trawl Survey kvartal 3. *Aqua notes*, 2022:2: 30 pp.
- Heide-Jørgensen, M. P., and Härkönen, T. J. 1988. Rebuilding seal stocks in the Kattegat-Skagerrak. *Marine Mammal Science*, 4: 231-246.
- Härkönen, T., Dietz, R., Reijnders, P., Teilmann, J., Harding, K., Hall, A., Brasseur, S., et al. 2006. A review of the 1988 and 2002 phocine distemper virus epidemics in European harbour seals. *Dis. Aquat. Org.*, 68: 115-130.

MOLLUSKINVENTERING

Sällskapet beslutade för ett par år sedan att avsätta medel till Ted von Proschwitz för att göra en uppföljande inventering med analys och rapport. I år kommer rapporten att vara klar, vilket i sin tur sammanträffar med utgivningen av Nationalnyckelns kommande band, Snäckor i vått och torrt. I det bandet återfinns välkända vinbergssnäckan och trädgårdssnäckan, men även den ökända "mördarsnigeln". Ted von Proschwitz som skrivit avsnittet om mollusker i vår guidebok var ju också med när vi på ön firade boksläppet i samband med årsmötet 2017.

Vid boksläppet bjöds det på snittar, färska jordgubbar och bubbel av olika slag. Allt förberett av Lottan Nordmark och Ylva Lannér som anlände från fastlandet med fulla korgar lagom att årsmötet slutat. Det blev sedan en spontan guidning av Ted på öns norra del. Då kom också frågan upp om att följa upp en tidigare inventering som gjorts av Arvid Nilsson 1973–74. Inventeringen publicerades sedan postumt som ett årsmeddelande. Urban Emanuelsson digitaliserade materialet och gjorde utbredningskartan medan Ulf Gärdenfors ritade figurer av tio arter. Den uppföljande inventeringen har bekostats av Sällskapet med extra medel från Länsstyrelsen i Skåne för fältarbete under 2022. Vi ser nu alla framemot att få tal del av Teds nyvunna kunskap om öns blötdjur vid årsmöteskursionen 2023. /Jan Lanner

FÖREDRAG

Vid två tillfällen under året har Lena Svedin visat bilder och berättat om ön och vår guidebok. Först på Klippans Bibliotek den 27/3 och sedan den 2/11 hos Susedalens församling i Slöinge.

BESÖKS-APP

I höstas fungerade besöksappen för en del Android-versioner men tyvärr inte för alla. Vid samma tid stod det klart att Microsoft skulle överge sin mobilplattform Xamarin som hängt med i många år, och i stället lansera den nya plattformen Maui. Maui har många fördelar: förutom att den är framtidssäkrad många år framåt blir underhållet enklare och appen snabbare. Man kan också använda mobilens inbyggda kartfunktion på ett bra sätt vilket ger många väsentliga fördelar. Tyvärr också en nackdel, man kan inte använda egen bakgrund, men man kan delvis kompensera detta med egna objekt i förgrunden. Arbetet fortsätter med målsättningen att en Maui-version ska vara klar under våren. /Nils Kullendorff

DEN SISTA KVASSEN WASA

Förra året kom den fina boken om Wasa och de första 2000 böckerna som tryck-

tes är närapå slutsålda. Nu har bröderna Ravanis ansökt om bygglov för en ny hall i trä där båtbyggarna ska ha Wasa när hon renoveras. Det är meningen att det ska vara ett likadant varv som det på Råå där Wasa byggdes 1905. Så småningom är planen att lära sig segla och fiska med båten och att lära ungdomar hur det går till.

/Lena Svedin med uppgifter från artikel i HD/INST 2022-12-24

Agnes och Sund. foto Lena Svedin

BÅTTRAFIKEN

Under säsongen har den nya båten Agnes kört i trafik mellan Båstad och Hallands Väderö. Och vid några tillfällen gjort utflykter Båstad-Mölle och Torekov-Mölle. Båten är snabbare än både Sund och Nanny och den starka motorn hörs långväga, 20-30 minuter innan ankomst till Sandhamn när mullret ön.

/Lena Svedin

Kör i skymningen. foto Lena Svedin

BETESDJUREN OCH BETET

På sommarbete under 2022 var det 90 tackor med 22 lamm. Islandshästarna på ön 2022 var tio från Spelmansgården utanför Hjärnarp. De är mycket nöjda med betet och de hästar som varit på sommarbetet på Väderön har vid avelsbedömningar fått bra poäng. Den goda kvalitén på betet och öns terräng har blivit en förutsättning för att man också börjat med lite avel. Terrängens skiftande underlag gör också att hästarnas hovar slits naturligt så under 2022 behövdes ingen hovslagare komma ut och verka hästarnas hovar. Under 2022 var det premiär för två nyfödda föl förutom unghästar och ridskolehästar. Betessäsongen är som tidigare från april och till i slutet av november. Djurhållarna är fortsatt mycket nöjda med betet och planerar att även 2023 ha föl på ön. Detta avspeglar även de olika djurslagens möjlighet att tillgodogöra sig vad som kan vara ätbart. Efter en kall och torr vår blev försom-

marbetet dåligt. Sedan fortsatte det med en sval och nederbördsfattig sommar med dålig tillväxt av gräsbetet. År med sämre gräsbete medför ändrat val betesväxter vilket har en positiv påverkan på områden som också behöver hållas öppna samt håller tillbaka den igenväxning som lätt händer på nyröjda områden. Dessutom söker sig betesdjuren ut i nya områden för att söka något ätbart vilket skapar nya stigar. Men till slut valde man att ta hem de 50 nötboskapen från Bokeslundsgården tidigare än vanligt. */Jan Lannér*

Sedimentpropp. foto Jan Lannér

NY ARTIKEL OM ÖNS SKOGSHISTORIA

För flera år sedan gav vi bidrag till pollenanalys för att få en bild av skogens utveckling innan de skriftliga källorna. Det resulterade då i ett examensarbete av en italiensk student Chiara Molinari. Provtagningen gjordes i Hälledammen.

Vid det efterföljande årsmötet 2004 presenterade Gina Hannon och Richard Bradshaw hennes arbete och demonstrerade hur en provtagning med ryssborrhög gick till. Det som var märkligt med den tagna torvproppen var att de sista 150 åren saknades. Kanske hade man tagit torv för att förbättra jorden i den närliggande plantskolan som anlades på 1800-talets slut. Plantskolan finns utmärkt på J.A. Amilons skogsbruksplan 1914. Årsmötesexkursionen avslutades i hedbokskogen med en diskussion om skogens sammansättning och förändringar i förhistorisk tid. Den diskussionen har nu fått några svar. Man har analyserat materialet på nytt och publicerat detta i en artikel i tidskriften *Holocen* med titeln "Factors influencing late-Holocene vegetation dynamics and biodiversity on Hallands Väderö, SW Sweden: A statistical evaluation". Enligt den så har en skogssammansättning som var karakteristisk för mitten av holocen överlevt på Hallands Väderö. Holocen är den nu pågående geologiska epoken vilken inleddes för cirka 11 700 år sedan. De äldsta lindarna och ekarna på ön har en anmärkningsvärt rik biologisk mångfald av svampar, mossor, lavar och insekter. Att kunna förstå vilka faktorer som påverkat vegetationsdynamiken under holocen kan hjälpa oss att bibehålla den biologiska mångfalden.

Dock har det varit svårt att utvärdera den påverkan som betesdjurens roll har haft på vegetationsdynamiken på grund av att det saknats data för längre tidsperioder.

Analysen av pollen de senaste 3000 åren i Hälledammen har påvisat en kontinuerlig närvaro av ek, al, lind, hassel och alm, tillsammans med bok under de senaste seklerna. Förändringarna i betestrycket har dokumenterats sedan 1665. Med hjälp av statistiska metoder har man sedan beräknat den relativa betydelsen av betestryck, klimatförändringar och brandaktivitet för utvalda arters dynamik. Betestrycket visade sig vara den huvudsakliga faktorn som minskade populationsstorleken av *Fagus*, *Alnus*, *Tilia* och *Corylus* på ön under perioden 1665–1858 e.Kr. med varma vintertemperaturer och sommarfuktighet som hade betydande positiva inflytanden under det senaste årtusendet för *Quercus*, *Alnus*, *Tilia* och *Corylus*. Överlevnaden av ett stort antal rödlistade arter beror sannolikt på: kontinuitet med grova gamla träd, en urskogslignande trädslags sammansättning och en särpräglad störningshistoria i ett gynnsamt klimat.

/Jan Lanner och översättning av artikelns sammanfattning

SKÖTSELÅTGÄRDER:

– AVSLUTA BUSHLIFE

De skötselåtgärder som gjorts har varit en satsning på att uppnå de satta målen i det EU-finansierade projektet BushLife. Nedan återges den sammanfattning som finns i projektets plan för att upprätthålla gjorda åtgärder. Åtgärdsområdet bestod till stora delar av igenvuxna med i det närmaste ogenomträngliga buskage av

OSTRON

Förvaltningen fick under 2022 information och förfrågan om markägarens synpunkt på ett projekt att försöka stoppa det invasiva stillahavsostronets spridning söderut, projekt DynamO. Det är bla Göteborgs universitet som med stöd från Naturvårdsverket vill rensa bort så många ostron som möjligt med hjälp av dykare i vattnen runt ön. Efter konsultation med två marinbiologer motsatte sig förvaltningen "damm-sugningen". En del ostron plockades upp manuellt, men enligt uppgift är ostronen talrika i Sandhamnsbukten och att ön skulle utgöra en sydlig gräns stämmer inte då fynd finns på flertalet platser längre söderut.

/Lena Svedin med uppgifter från Bengt Paulsson

en som nu har öppnats upp. I enet finns det mycket ek och andra lövträd som har friställts, det finns även vindhävade buskage av slån, nypon, hagtorn och andra bärande buskar som har gynnats av röjningarna. Andra delar består av våtmarker som har röjts för att släppa ned solljus och låta vattnet värmas upp tidigt

*Björn Werner framför den framröjda ytan väster om Stora Gröningen. Här var tidigare ett ogenomträngligt hav med enbuskage. I bakgrunden till vänster anses den klipphöjd som innan utgjorde utsiktsplatsen över väster, men att komma vidare därifrån var inte möjligt.
foto Jan Lanner*

på året. Den tredje typen är ekhagar och ekblandskog med mycket äldre träd som friställts för att förlänga livslängden på träden. Sammanfattning av Åtgärder av de planerade stängsling har man uppnått målet med 1200 meter. Av planerade 88 hektarröjning har man gjort 80 hektar och av planerade 5 hektar bränning blev det en dubbling av antalet hektar till 10 hektar. Källa, After LIFE-plan för BushLIFE LIFE13 NAT/SE/105

EFTER BUSHLIFE

Målsättningen är att betesdriften ska kunna finansieras genom miljöersättning för särskilda värden (Landsbygdsprogrammet). Det är den ersättning som används för betesmarker med de högsta biologiska värdena. Betesdriften på de öppna ytorna förväntas skötas helt genom denna. I de västra delarna där det fortfarande finns kvar mycket buskage kan manuella insatser behövas som buskagen börjar sluta sig igen. De delar som blir godkända för ersättningen inom landsbygdsprogram-

met finansieras genom detta, övriga delar kommer vid behov att skötas av ordinarie reservatsförvaltning. Samma sak gäller med våtmarkerna, är vattenspegeln större än 500 kvadratmeter kommer ansvaret att hamna på förvaltningen. Det går inte att göra några utfästelser för exakt vilka våtmarker som kommer att vara godkända för miljöersättning utan det prövas först när markerna söks i ersättningsarna. Finansieringen från EU för projektet BushLife innehåller också krav på att upprätthålla de investeringar som har gjorts en tid efter projektet avslutats. Därför kommer Länsstyrelsen att prioritera åtgärder på Väderön. Framst kommer de att koncentrera oss på att efterröja de ytor som vi röjt fram i BushLIFE. Man hoppas även kunna göra lite försiktiga friställningar av äldre träd där så behövs. Källa BushLife samt Länsstyrelsens förvaltare.

/Jan Lanner

VILL DU VARA MED OCH RÖJA?

Röjningsarbeten pågår under mars månad och i oktober. Frivilliga är hjärtligt välkomna att delta i arbetet. Kontakta Magnus Andrell (tfn 070-6031953) om du är intresserad av att delta. Se även www.hallandsvadero.se

JAKT OCH VILTVÅRD

Vid den årliga allhelgonadagsjakten på harar 2022 sköt man samma antal som vid jakten 2021. Det var 22 harar och vid vinterjakten i mitten av januari sköt man ytterligare 13, vilket var två färre än 2022. De harar som sköts var stora och i god kondition. Den hare som finns på ön är moharen som är en sydlig skogshare som uppmärksammat för att dess framtid är hotad på fastlandet. Bland annat en var det en nyhet på vetenskapsradion i januari. Nyheten var att man kartlagt generna för tre exemplar av skogshare-arterna mohare (*Lepus timidus sylvaticus*), två skogsharar (*Lepus timidus*) och två fältharar (*Lepus europaeus*) från Sverige. Den mer utbredda skogsharen finns från Skandinavien till östra Sibirien. Finns även isolerade populationer i Alperna, på Irland, i Polen, Storbritannien och Hokkaid. Moharen finns bara i södra Skandinavien och, förmodligen, västra Estland och utgör en egen endemisk art.

Moharen har en grå vinterdräkt jämfört med andra skogsharar (vita) och fältharar (bruna). Den kan nu stå inför

en regional utrotning. Förutom minskningen av lämpliga livsmiljöer är det konkurrensen från den införda fältharen som står bakom moharens nedgång. Fältharen hämtades från Mellanuropa och inplanterades redan av drottning Kristina på Lovön, där sedan ett bestånd spred sig till angränsade öar i Mälaren. På 1860-talet inplanterades den på nytt i Stockholmstrakten, liksom på Öland och Ven. Särskilt på Ven trängde den snabbt undan skogsharen. Den inplanterades även på det skånska fastlandet 886–87 och har därefter förökats betydligt.

Utifrån de uppgifter som vi funnit utplanterades moharen på Väderön för nöjesjakt av Paulus Romare den äldre på 1860-talet. Detta skriver Paulus sonson om i en brevväxling med Waldemar Bülow 1911 efter den senares besök på ön i maj 1911. I vilket fall som helst så fanns det så mycket hare i början av 1870-talet att skogsförvaltaren ombesörjde en omfattande jakt på haren för att lyckas med sin skogsplantering under åren 1872–74. Harstammen har därefter fortsatt att fluktuera och under 1900-talet har man satt in harar från Gotska sandön och öar i Finland. Att fånga harar på öar för avsalu levande har förekommit även i Danmark och från Ven, men då har det troligen rört sig om fältharen.

Antalet mårdar som gått i fällorna ute på ön har minskat under åren, men 2022 skedde en förändring. Redan på våren fångades en mård in som var på väg att boa in sig i Skogvaktaregården och där fångades ytterligare en. I de fällor som sedan sattes upp under hösten blev det

fångst direkt och man fångade ytterligare 7 stycken mårdar. Frågan som inte självklart kan besvaras är om det låga antalet som gått i fällorna tidigare berott på ovanligt bra tillgång på sork. Något som då skulle vara annorlunda under 2022 där det ökade antalet fångade mårdar avspeglar en nedgång för sorken. Eller har mården ökat? Utgår man från de iakttagelser som har gjorts av boende och jaktsällskapet av mård så kan det mycket väl vara att mården ökat i antal och med minst två kullar under 2022. av mård har under hösten 2021 endast gett en mård i fällan. Det är helt klart mård på ön men antalet är svårt att ha en uppfattning om. Fortfarande finns gott om spillning efter mård även om det verkar ha minskat något.

För övrigt har ejdern det fortfarande tufft och de ruvande honorna spanas lätt av havsörnen vilket gjort att balansen mellan ådor och gudingar har blivit helt skev. /Jan Lannér

med uppgifter från Bo Gunnarsson samt den vetenskapliga artikeln Michell, C.T., Pohjoismäki, J.L.O., Spong, G. *et al.* Mountain- and brown hare genetic polymorphisms to survey local adaptations and conservation status of the heath hare (*Lepus timidus sylvaticus*, Nilsson 1831). *Sci Data* 9, 667 (2022). <https://doi.org/10.1038/s41597-022-01794-5>

FÅGLAR

2022 verkar ha varit ett dåligt år för rosenfinken, färre sjungande hanar än vanligt hördes, kanske en effekt av röjningarna på ön då arten föredrar igenväx-

ande biotoper. Toppskarven däremot går det fortfarande bra för, den har nog inte nått sin kulmen ännu. En art som förr sågs regelbundet rasta på ön i maj är ortolansparven, ses numera sällan, 2022 sågs en rastande hane under Kullabygdens ornitologiska förenings exkursion till ön. Svarthakad buskskvätta är en art som ganska nyligen etablerats sig på flera lokaler i Skåne och längs västkusten, kanske även på ön inom en snar framtid, ett ex. sågs i varje fall under året. I övrigt sågs och hördes bla. Sommargylling, mindre flugsnappare och jorduggla under det gångna året. /Mikael Haraldsson

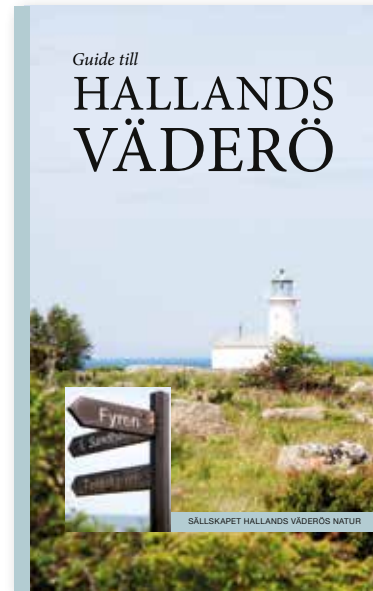
BO PÅ ÖN

Uthyrning av lägenheter vid fyrbostäderna och rum vid skogvaktaregården fortsätter som tidigare. Mer information om bokning och priser finns på: www.hallandsvadero.se under fliken Bo på ön.

Sällskapet har för avsikt att hyra Skogvaktaregården i samband med strandstädningen, från fredagen den 15/9 till söndagen den 17/9. Gemensam middag ordnas av de boende tillsammans. Pris för övernattnings middag på kvällen, frukost och lunchmacka på söndagen: 400 kr per person. Anmäl intresse till:

lenna.svedin@shvn.se

GUIDEBOKEN

Vid årsskiftet hade vi totalt sålt 938 guideböcker (507st 2017, 128st 2018, 167st 2019, 79st 2020, 37st 2021 och 20st 2022).

Köp vår guidebok och stötta vetenskapliga undersökningar på ön

Alla intäkter från bokförsäljningen går just nu till vetenskapliga undersökningar / inventeringar på Hallands Väderö. En inventering av lavar av Ulf Arup och Stefan Ekman har gjorts 2021-2022, och kommer att fortsätta med riktade insatser på sten och mark 2023. Ted von Proschwitz som har skrivit avsnittet Snäckor, sniglar och musslor på land och i sötvatten i Sällskapetets guidebok har under 2022 gjort en mollusk-inventering på ön som Sällskapet stöttar. Ted kommer till vårt årsmöte och berättar om sina fynd.

DU STÖTTAR VETENSKAPLIGA UNDERSÖKNINGAR

– när du ger bort vår guide till Hallands Väderö!

Medlemspriser vid köp av Guideboken:
Pris vid avhämtning 200 kr
Pris inkl frakt 250 kr
PAKETPRIS: 2 ex. inkl frakt 400:-

Du beställer en eller flera böcker genom att betala in på PlusGiro 3 86 63-1 eller via Swish: 123 635 5960. Vid beställning måste namn och adress anges i meddelandefältet. Vill du hämta dina beställda böcker på Bjärehalvön, kontakta vår kassör Ricard Jirle.

PROGRAM 2023

Föreningens exkursioner är kostnadsfria och öppna för allmänheten. (Kostnad för båtbiljett tillkommer). Medtag matsäck då vi brukar fika på lämplig plats ute i naturen.

SÖNDAGEN DEN 9 APRIL

PÅSKEKURSION – VÅRTECKENVANDRING

Vi går på vårvandring och spanar säl tillsammans med Karl Lundström som gjorde en kutinventering på ön 2022. Han har även tittat på sälarnas och skarvarnas födoval och har för avsikt att fortsätta sina studier 2023.

Båt avgår från Torekov kl. 10.00

LÖRDAGEN DEN 15 JULI

ÅRSMÖTE OCH EXKURSION – SNÄCKOR OCH SNIGLAR

Exkursionsledare: Ted von Proschwitz

Vi går på en spännande vandring tillsammans med Ted von Proschwitz som under 2022 gjort en uppföljande inventering av molluskerna på ön. Ted har skrivit avsnittet Snäckor, sniglar och musslor på land och i sötvatten i vår guidebok och gjorde en mycket uppskattad spontan guidning i samband med vårt boksläpp 2017. Vi ser fram emot att få ta del av Teds nyvunna kunskap om öns blötdjur vid sommarens årsmötesexkursion.

Båt avgår från Torekov kl. 10.00 (årsmöte) och kl. 12.00 (exkursion)

LÖRDAG 16 SEPTEMBER

STRANDSTÄDNING

Vi fortsätter de senaste årens trevliga aktivitet att strandstäda på Håll Sverige Rent-dagen. Samling i Sandhamn för gemensam promenad till ett område som behöver städas, på västsidan eller i norr. Bra skor och arbetshandskar rekommenderas.

Båt avgår från Torekov kl. 10.00

ANNANDAGEN TISDAG DEN 26 DECEMBER

JULEKURSION

Vi vandrar traditionsenligt sedan 1978 på Hallands Väderö tillsammans med Bjäre Naturskyddsforening.

Båt avgår från Torekov kl. 10.00